

Uusperheen pelisäännöt

[00:00:00] [musiikkia] Ihanat ipanat.

Hanna Westerholm [00:00:10]: Hei rakkaat kuulijat. Tervetuloa Ihanat ipanat podcastin pariin. Ihanat ipanat on jokaviikkoinen kysymys-vastaus podcast 0—3 vuotiaiden lasten ja heidän läheistensä elämästä. Kiva että olet täällä kanssamme tänään. Minä olen Hanna Westerholm ja täällä kanssani tänään ovat, kuten aina, Väestöliiton huippuasiantuntijat lastenpsykiatri Raisa Cacciatore ja perhesuhteiden asiantuntija Minna Oulasmaa. Moikka Raisa ja Minna, mitä kuuluu?

Raisa Cacciatore: [00:00:39] Hyvää, hyvää. Just sain olla sukukokouksessa, missä oli paljon pieniä lapsia. Olipa niin ihana tankata tätä pikkulapsivaihetta taas pikkuisen.

Minna Oulasmaa: [00:00:48] Hyvää kuuluu minullekin, taas innolla odotan näitä kysymyksiä. Mitähän me pääsemme ratkomaan Raisan kanssa?

Hanna Westerholm: [00:00:53] Tänään käydään läpi bonusperheen ilot ja surut. Hyvin yleinen tilanne tänä päivänä, joka tuntuu askarruttavan monia. Mitä sanotte, oletteko valmiina?

Raisa Cacciatore: [00:01:02] Ilman muuta ja onhan näitä aina ollut. Ihmisiä vaihtuu, kuolee, muuttaa...

Hanna Westerholm: [00:01:06] Näin on. [musiikkia]

Hanna Westerholm: [00:01:11] [Lukee kuulijan kysymyksen:] Hei ihanat Ipanat tiimi. Minulla on kysymys uusperheen elämästä. Meitä on kaksi kiireistä aikuista ja nyt ajoittain yhteensä neljä alle kouluikäistä lasta. Se vaati melkoista härdelliä ja suunnitelman joka hetki. Mutta kuinka saisimme tuoreena uusperheenä sovittua yhteiset pelisäännöt uusperheessä, kun meillä on ollut erilaiset säännöt aikaisemmissa perheissä? Tämän lisäksi kumpikin on juuri eronnut ja riidellyt kyllikseen ihan jokaisesta pikkujutusta tahollaan. Nyt en haluaisi, enkä jaksaisi, aloittaa kaikkea riitelemistä taas alusta.

Raisa Cacciatore: [00:01:43] No mutta hyvä, älä missään nimessä aloita riitelemistä! Mitäs jos aloittaisit sopimisen ihan alusta. Alusta asti kaikesta sopimisen. Se on paras keino muuttaa vihdoin totuttuja, opittuja käyttäytymistapoja. Mieleen tuleekin, että minkälainen perhemalli teillä molemmilla on ollut omasta lapsuudenperheestä ja minkälainen koti-ilmapiiiri? Minkälainen oletus siitä, mikä fiilis kotona pitää olla? Joka tapauksessa nyt sulla on se fiilis, että ei enää riitaa ja se on ihan mahtava juttu. Mutta niin kuin sanoitkin, haastetta riittää. Paljon pieniä lapsia ja kaksi toisilleenkin ehkä vähän outoa aikuista ovat muuttaneet yhteen.

Nyt pitää sopia ihan uudet säännöt. Kannattaa muistaa, että on vaikea laittaa järjestykseen mitkä ovat paremmat säännöt ja mitkä huonommat säännöt. Toki helposti ajattelee, että kun minä olen tottunut näin, niin silloin se on oikein ja muu on väärin. Asiahan ei välttämättä ole ollenkaan niin, vaan voidaan tehdä asioita eri tavalla ja ne ovat yhtä hyviä tai ainakin toimivia tapoja. Mistä kaikesta juuri sinä voit joustaa, mieti sitä. Sitten tehkää yhdessä hyvin levänneenä, rakastelun jälkeen, mukavassa fiiliksessä lista asioista, jotka pitää sopia. Rahat, eri-ikäisten lasten säännöt, tehdäänkö uusia yhteisiä lapsia, kotityöt. Ihan kaikki kummallekin teistä kuuluvat työt ja harrastukset. Kuinka pitkiä työpäivät ovat ja mitä muuta listaamista voisikaan sopia? Kun hyvin levänneenä ja hyvällä tuulella ja hyvässä yhteishengessä tekee sopimuksia ja suunnitelmia etukäteen, niin sitten arki tai ristiriidat tai eri käsitykset ei rysähtää niskaan niin rankasti kiireen keskellä ja kriisitilanteessa. Jutelkaa siis nämä asiat mielellään etukäteen ja silloin kun lapsia ei ole paikalla. Kirjatkaa sovitut asiat ylös, vaikka ne silloin tuntuisivatkin selkeiltä, hyviltä ja helpoilta, ne unohtuvat.

Raisa Cacciatore: [00:03:45] Jostain syystä vaikeat asiat unohtuvat mielestämme todella helposti. Eli pistä vaikka sähköpostiin ja lähetä itsellesi ja sille kumppaneille. Täydentäkää listaa ja sopimusta tarvittaessa. Ehkä tuntuu hullulta, että näin läheisessä, luottamuksellisessa, rakkaudessa ihmissuhteessa tarvitaan sopimuksia ja sanoja ja paperille laitettuja totuuksia. Kuitenkin kokemus on osoittanut, että tekee rakastamisen paljon helpommaksi, kun aineettomat, tunteelliset asiat saa rauhassa erottaa arkisista ja konkreettisista asioista, jotka voi sopia. Eli kodin säännöt on hyvä tehdä, jos haluaa välttää riitelyä ja paineisena aikana tilanteiden riistäytymistä käsistä.

Minna Oulasmaa: [00:04:33] Onneksi olkoon, olette liikkeellä tässä varhaisessa vaiheessa tuoreena uusperheenä, tosi hieno juttu. Juuri silloin kannattaa tehdä yhteisiä sopimuksia ja miettiä, mitä kumpikin voi tuoda omista malleistaan. Kumpikaan ei voi yksinvaltiaana lavastaa omaa malliaan, jonka kokee eniten oikeaksi, vaan sen pitää olla kompromissi ja se on kaikista helpointa tehdä alussa.

Riippuu lasten iästä, miten lapsia voi ottaa mukaan, mutta uusperheissä suositaan paljon yhteisiä perhepalavereja, joissa voidaan sopia vastuualueista, mikä on kenenkin vastuulla. Lapsia kannattaa vähän jekuttaakin mukaan niissä palavereissa, voisi järjestää arvonnat, missä on jotain ihan tällaisia kodin askareita, vaikka astianpesukoneen tyhjennys tai roskien vienti tai näin, ja sitten lapset saavat vaikka vuoron perään niistä valita. Tai jonkun pelin kautta, kannattaa tehdä hauskoja, kivoja tilanteita, niin lapset myös sitoutuvat kodin askareisiin. Tietenkin niitä suhteutetaan sitten vähän myös lasten mukaan.

Ja sitten satsatkaa siihen parisuhteeseen, kun on tuore suhde ja paljon erilaisia odotuksia, toiveita, pettymyksiä aiemmasta katkenneesta suhteesta. Voi olla haasteellisia suhteita ex-kumppaneihin, aika paljon myös kuormittavia tekijöitä, mutta paljon kaikkea ihanaa uutta, onnea ja rakkautta. Tutustukaa toisiinne, järjestäkää kahdenkeskistä aikaa. Teidän kahden aikuisen suhde on uuden perheenne yhdessä pitävä voima, miten te vaalitte sitä? Älkää kerätkö tyytymättömyyttä tai kiukkua sisälle, vaan opetelkaa purkamaan mieltänne riittävän usein. Silloin ei pääse kertymään räjähdysaltista materiaalia kummankaan mieleen.

Aina mietitään paljon kaikkea uusperheen kuormittavia tekijöitä ja murheita, mitä mekin tässä on käyty läpi, mutta muistakaa, että on myös paljon ihania asioita. Jos tässäkin on neljä lasta, jotka voi olla vaikka suurin piirtein samanikäisiä, aika pieniä. Heistä voi olla tosi paljon seuraa toinen toisilleen ja sieltä voi tulla elinikäisiä, tärkeitä ihmissuhteita. Tärkeintä on myös miten aikuiset tulevat toimeen niiden exien kanssa. Mitä paremmin aikuiset pystyvät hoitamaan aikuisten välillä esimerkiksi lasten vaihtoja, miten lapset liikkuu näiden perheiden välillä, sitä paremmin koko uusperhe tulee voimaan.

Raisa Cacciatore: [00:07:02] Just näin, tosi hyviä pointteja. Tulee mieleen, että mikä tahansa rakentumassa oleva perhe, vaikka ei olisikaan uusperhe, vaan kuin kumppanit päättävät perustaa perheen, niin kannattaisi puhua nämä sopimusasiat jo etukäteen. Montako lasta, missä asutaan, miten harrastukset, miten työt, miten kotityöt, miten rahat? Menemme usein parisuhteeseen semmoisen oletusisän ja oletusäidin tai oletuskumppanin kanssa ja luullaan, että jonkinlainen kotimalli syntyy automaattisesti. Sitten yllätytään joskus pahasti, että kumppanin ajatukset ja suunnitelmat ja odotukset onkin ihan toisenlaisia, kuin mitä itse on kuvitellut. Puhukaa ja puhukaa, sopikaa avoimesti ja rohkeasti.

Hanna Westerholm: [00:07:49] Eli siitä voi myös tehdä ihan sopimuksen, voi laittaa ylös paperille, tai kirjoittaa ylös kaikki asiat ja käydä läpi sitten, kun tilanne vaatii. Tosi hyvä pointti. On aina tosi hyvä puhua asioista ennen, kuin niistä tulee ongelmia.

Raisa Cacciatore: [00:08:02] Ehkä se, että mikä on minun roolini sinun lastesi kanssa? Onko minulla lupa asettaa rajoja ja komentaa samalla tavalla kuin sinun? Kaikki tällaiset asiat pitää puhua läpi ja tehdä sopimukset aikuisten välillä. Ja myös, että lapset tietävät mikä sen toisen aikuisen rooli ja tehtävä. Aivan pienet lapset ehkä hyväksyvät paremmin, että tulee uusi aikuinen. Pikkuisen isommat kouluikäiset jo saattavat vedättää aika rankasti sitä uusvanhempaa, jos oma vanhempi ei ole absoluuttisesti uusvanhemman kasvatusvastuun takana.

Hanna Westerholm: [00:08:37] Kiitos. No niin rakkaat kuulijat, tähän väliin otetaan mielellään teidänkin vinkkejänne.

Raisa Cacciatore: [00:08:42] Kerro oma vinkkisi, miten saat parisuhteen toimimaan ja kestämaan ristiriitojen keskellä. Lähetä oma vinkkisi ihana ihanantipanat.fi verkkosivuston kautta meille ja muista laittaa myös yhteystietosi. Näin vanhemmat saavat sinulta hyviä ajatuksia ja vertaistukea. Palkinnoksi arvomme kaksi Pysytään yhdessä parisuhdekirjaa, jotka Minna Oulasmaa ja minä olemme olleet tekemässä.

[musiikkia]

Hanna Westerholm: [00:09:11] [Lukee kuulijan kysymyksen:] Hei Ihanat Ipanat. Minua on askarruttanut paljon eräs asia. Minä ja sulhaseni olemme olleet naimisissa

tahoillamme aikaisemmin, ja hänellä on viisivuotias tytär ja minulla kaksivuotias poika. Menemme loppuvuodesta naimisiin ja olemme puhuneet lapsien tekemisestä. Rakastan miestäni hyvin paljon ja tulen hyvin toimeen hänen tyttärensä kanssa. Mutta tässä se ongelma onkin, hän ei ole minun tyttäreni. Minua jännittää, että pystynkö rakastamaan mieheni lasta samalla tavalla, kuin rakastan omaani. Poikani isä ei ole enää kuvioissa eikä hänellä ole isovanhempiakaan. Olen huolissani, miten minusta riittää sekä omalle, että mieheni lapselle rakkautta ja huomiota. Mieheni odottaa, että leikkisin ja viettäisin paljon aikaa hänen lapsensa kanssa. Tuleeko minun edes tehdä niin, vai mitkä on odotukset ja tarpeet mieheni tyttären näkökulmasta? Ymmärrän, että asia ei ole mustavalkoinen, mutta minulla ei ole oikein ketään kenen kanssa haluaisin asiasta ääneen jutella. Kiitos paljon.

Minna Oulasmaa: [00:10:04] Kiitos tästä kysymyksestä. Moni kokee, että on aika vaikeaa paljastaa tällaisia vähän raadollisiakin tunteita, mutta meillä kaikilla on niitä, meillä kaikilla on tunteita. Tunteitahan ei voi pakottaa, mutta tunteet ja teot ovat eri asia. Ei meidän aina tarvitse tuntea hyviä tunteita omiakaan lapsia kohtaan, mutta silti meillä aikuisilla olisi pyrkimys toimia tasavertaisesti ja oikeudenmukaisesti sekä omia, että toisen lapsia kohtaan. Vaikka ei pystyisi tunteen tasolla rakastamaan toisen lapsia kuin omiaan, voi silti suhtautua lapsein empaattisesti ja kohdella tavalla, jolla kohtelee myös omia lapsiaan. Ole rehellinen kumppanillesi omista kokemuksistasi, mutta muista samalla, että usein vanhemmilla omat lapset menevät kaiken edelle, jopa sen kumppanin edelle, joten varo loukkaamasta. Mieti tarkkaan, miten asettelet sanasi ja vaikka kuinka nätisti ottaisit asiat puheeksi, saattaa silti tulla loukkaantumisia. Kumpikin katsoo väistämättä enemmän omien lastensa kannalta ja omien lastensa etuja. Tarvitaan ekstra laajaa sydäntä ja sallivuutta kumppanin ja omassa reaktioissa, kun ollaan uusperheessä.

Raisa Cacciatore: [00:11:21] Joo todellakin näin. Kinkkinen tilanne ja on tosi ymmärrettävää, että tuollaisia tunteita tulee joita sulla on jo. Hyvä että mietit niitä. Miehesi 5-vuotiaalla työllä ehkä on huomiota ja rakkautta antava isä, on äiti ja ehkä isovanhemmat. Sinusta tuntuu, että tällä lapsella on todella paljon vanhemmuutta ja huolenpitoa ja huomaavia, välittäviä aikuisia. Ja sitten taas sinun pojallasi on aika vähän, jos lapsen isä ei ole enää kuvioissa mukana ja isovanhemmuttakaan ei ole. Mutta jos kuitenkin lähdetään siitä, että tässä tilanteessa nyt ollaan ja se 5-vuotias

tyttö on siinä ja hän on kaikkeen syytön. Hän on ihan eri ihminen ja täysin tietämätön, eikä ole aiheuttanut mitään näistä ristiriidoista tai tunteista.

Nyt ollaan tekemisissä. lapsi-aikuinen suhteen kanssa. Sinä ja tämä 5-vuotias lapsi, joka on erillinen lapsi-aikuinen suhde kuin sinä ja poikasi. Nämä suhteet saavat olla erilaisia suhteita, eikä sinun, niin kuin Minna sanoi, ole pakko rakastaa samalla tavalla, ei millään tavalla, kunhan toimit asiallisesti. Tämä aikuinen-lapsi suhde, sinä ja 5-vuotias tyttö, te rakennatte sen yhdessä. Sitä suhdetta ei voi rakentaa sinun nykyinen kumppanisi, eikä kukaan muukaan. Se riippuu sinun tunteistasi ja jaksamisesta ja tahdosta ja samoin tämä viisivuotiaan tunteista ja tahdosta ja ajatuksista. Sen suhteen toimivuus riippuu teistä ja te voitte rakentaa sitä omalla tavallanne ja omasta näkökulmastanne.

Mitä miehesi odottaa, että miten kohtaat ja hoidat tätä tyttöä, se on ihan eri asia ja tarvitaan jatkuvaa aikuisten välistä pohdintaa ja vuoropuhelua siitä, mikä on tasavertaista, sopivaa ja kohtuullista. Lapsetkin kun ovat ihan eri ikäisiä. Mutta olkaa tässä, just niin kuin Minna sanoi, avoimia ja koettakaa välttää loukkaamasta ja loukkaantumasta. Ne ovat helposti hirveän herkkiä ja kipeitä asioita. Tasavertaisuus on kuitenkin tärkeää, että tämä 5-vuotias tuntee yhtä lailla kuin sinun 2-vuotiaasi, että he ovat tärkeitä tässä perheessä, että he ovat hyväksytyjä sellaisina kuin ovat. He ovat arvokkaita ja heillä on paikkansa ja oikeutus olla tässä perheessä kuten kaikilla muillakin. Ei samanlaisina, mutta samanarvoisina.

Minna Oulasmaa: [00:13:51] Vanhemmuus on meissä varmaan jokaisessa yksi niitä kaikista herkimpiä osa-alueita, aihetta kannattaa lähestyä silkkihansikkain. Miten puhut kumppanisi vanhemmuudesta, mutta myös hänen exänsä vanhemmuudesta arvostavasti ja kunnioittavasti.

Raisa Cacciatore: [00:13:51] Emme voi mennä vaatimaan, että uusi kumppani antaisi paljon vanhemmuutta meidän omalle lapsellemme. Kaikki eivät pysty. Kaikki eivät jaksaa. Kaikki eivät osaa. Kaikki eivät voi. Kun menee uuteen suhteeseen, niin tavallaan sitä menee sen rakkaussuhteen ehdoilla. On erikseen neuvoteltava asia, kuuluuko. pakettiin myös, että toinen ryhtyy täyspäiväiseksi vanhemmaksi satasella mukaan. Vai onko hänellä ehkä täysi työ pärjätä omien lasten kanssa ja sekin on ehkä liikaa. Me olemme monenlaisia tässäkin asiassa, joten luulematta paras ja puhumalla

parempi. Uusperheessä jokaisella aikuisella tulisikin olla oikeus luoda juuri omanlaisensa suhde kuhunkin lapseen, jokaiseen perheen lapseen. Pääasia on, että lähdetään innoissaan, hyvää tarkoittaen ja täysillä yrittäen rakentamaan näitä uusia, jännittäviä, kiehtovia ja paljon antavia ihmissuhteita. Klassikkohan on joku näistä suurista valtavista odotuksista. Paha äitipuoli hahmo. Juuri se, että uuden äidin pitäisi rakastaa täysin pyyteettömästi myös hänelle täysin vierasta lasta, joka vaan tulee siinä paketissa mukana. Tästä myytistä olisi hyvä päästä eroon.

Minna Oulasmaa: [00:15:26] Niin, rakkauden herääminen ottaa aikansa ja vaatii kummankin osapuolen osallistumista. Asiallinen voi olla aina, ystävällinen, tilaa antava ja hyväksyvä, vaikka ei niin hirveästi rakastaisikaan. Ja mahdollisimman oikeudenmukainen.

Raisa Cacciatore: [00:15:39] Nimenomaan.

[musiikkia]

Hanna Westerholm: [00:15:45] [Lukee kuulijan kysymyksen:] Hei Hanna ja kumppanit, kiitos tästä podcastista. Tässä tulee oma kysymykseni: Kuinka minun tulisi ottaa roolia isäpuolena? Vaimollani on entisestä avioliitosta kaksi pian murrosikäistä lasta ja minulla on pieniä, alle kouluikäisiä lapsia kaksi kappaletta. Vaimoni lapset asuvat luonamme ja minun lapseni ovat joka toinen viikko äidilläään. Haluaisin olla rento isä, mikä toimii pikkulasten kanssa oikein mukavasti, mutta mielestäni vaimoni lapset tarvitsisivat selkeämpää rajojen asettamista. Lasten biologinen isä ei osallistu aktiivisesti lasten kasvattamiseen. Arvostan kovasti neuvojanne.

Raisa Cacciatore: [00:16:19] Siinä oli mielenkiintoinen rakennelma. On murrosikäisiä ja sitten on alle kouluikäisiä. Näkökulmia on todella monta. Nyt tällä kysyjällä, isällä, on oma rooli miehenä, kumppanina, isänä, isäpuolena, vävynä ja niin edelleen. Sitten on kunkin lapsen näkökulmat ja mielipiteet eri tilanteissa ja uuden kumppanin näkökulmat. Miten ne kaikki huomioidaan yhdessä ja erikseen. Tähänkin ottaisin näitä perhepalavereja, mitä Minna tuossa jo ehdotti. Eli keskustelemalla. Perhepalaverien tarkoitushan usein on, että opitaan kuulemaan ja kuuntelemaan jokaista perheenjäsentä. Ei ole välttämätöntä edes päästä mihinkään ratkaisuun.

Perhepalaverin paras anti on usein, että pysähdytään yhdessä, annetaan jokaiselle äänioikeus ja kuunnellaan kunnioittavasti.

Mutta sinä siis etsit rooliasi isäpuolena, eli rakennat omanlaisen suhteen kumppanisi lapsiin. Lapset ovat aina yksilöitä ja heidät pitää kohdata sellaisina myös isäpuolena. Olisikin ihan mielenkiintoista tietää mitä ajattelet, että sinulta odotetaan ja mitä itse odotat itseltäsi isäpuolena. Kumppanin toiveet ja odotukset olisi tietenkin hyvä myös kuulla. Toisaalta nämä odotukset ovat siitä huonoja, että ne voivat alkaa kääntyä jopa itseään vastaan, kun et ehkä pystykään niitä täyttämään. Silloin helposti vanhempana alamme syyllistää itseä, kumppania, lapsia ja niin edelleen. Kaikki ei menekään optimiunelmaputkeen. Kaikki ei ole ihanaa ja harmoniaa, vaan tulee ristiriitaa ja vihan tunteita, kateutta, katkeruutta, monenlaista nousee ilman muuta pintaan, koska perheessänne on niin monimutkaiset suhteet ja eri-ikäisiä lapsia. Mutta pettymyksen ja syyllistämisen kautta ei kannata lähteä tätä hommaa ollenkaan rakentamaan, eli hylkää ne heti.

Uusperheessä tarvitaan ihan uudella mittakaavalla sietämistä, sallivuutta, hyväksyntää sekä monenlaisuuden, epävarmuuden, epäselvyyden, yllätysten ja ex-kumppaneiden asioihin puuttumisen ymmärtämistä. Lapset tuovat myös jännitteitä, etenkin murrosikäiset. Monenlaista jännitettä, siellä sanottiin näin ja täällä noin. Tärkeintä on aikuisena pysyä aikuisena ja viestittää aina, että jokainen lapsi ja nuori kuuluu tähän perheeseen, jokainen saa tarvitsemansa huomion ja paikan perheessä. Jokaiselta vaaditaan osallistumista samaan yritykseen ja sitoutumista siihen, olipa ikä ja kehitystaso mikä tahansa, mutta aina sen mukaan.

Minna Oulasmaa: [00:16:19] Sen lisäksi olemme erilaisia pikkulasten vanhempina tai murrosikäisten vanhempina. Jokaisella meillä on myös omat henkilökohtaiset vahvuusalueemme. Joku on tosi kotonaan silloin pienten lasten kanssa, joku toinen sitten taas pärjää paremmin murrosikäisten lasten kanssa. Uusperheessä voi olla, että pääset näkemään kumppanin juuri kun hän on esimerkiksi heikoimmillaan omien taitojensa kanssa, tai lapset ovat siinä ikävaiheessa, mikä on hänelle kaikista vaikeinta ja haasteellista. Silloin olisi hyvä pystyä jotenkin asettautumaan hänen saappaisiinsa ja olla empaattinen, eikä asettautua yläpuolelle tai arvostella, että miten hyvin minä osaan pitää kuria lapsiin. Enemmänkin tukea ja ymmärrystä ja avunantoa sille toiselle vanhemmalle kuin sitä arvottamista. Ja onhan hyvä myös

muistella itseään eri aikakausina. Minkälainen on itse ehkä ollut kouluikäisenä tai murrosikäisenä. Minkälaista aikuisuuttaan on itse silloin saanut osakseen ja minkälaista olisi ehkä kaivannut. Voidaan tarkkailla myös lähipiirin ja muiden murrosikäisten vanhempia ja miettiä, että minkälainen tapa heillä on hoitaa vanhemman osaa.

On hyvä olla rehellinen omille ajatuksille ja arvoille ja toimia niiden mukaan. Luoda mahdollisimman avointa keskustelukulttuuria. Nuoren kanssa toimii paremmin empaattinen keskusteleva tapa kuin semmoinen komentava ja käskevä. Nuoret ovat fiksuja ja laajentavat elämän näkemyksiään parhaillaan ja siinä tehtävässä kaikkien perheen aikuisten tulisi auttaa, eikä he vaan pelkästään olla jyrkkänä rajoittajana. Kommelluksia tulee ihan taatusti ja varmasti ollaan törmäyskurssilla siinä, miten erilaisia rajoja vanhemmat haluavat asettaa ihan pelkästään ydinperheessään, koska tullaan erilaisista kasvatusmalleista, erilaisista lähtöperheistä niin rajojen asettamiset on hyvin erilaiset, mutta uusperheessä se vielä korostuu ja voi alkaa ärsyttää myös, miten lapsissa näyttäytyy toisen ex-kumppani ja hänen kasvatustapaansa. Joskus perheessä on myös haasteena, kun lapset ovat vaikka viikon toisessa perheessä. Kun he sitten kotiutuivat, niin heillä ehkä ottaa vähän aikaa taas sopeutua juuri teidän oman uusperheenne sääntöihin. Kannattaa olla johdonmukainen ja käydä keskustelua tästä perheen kaikenikäisten lasten kanssa

Raisa Cacciatore: [00:16:19] Ja tietysti kaikkien nuorten vanhemmille viestiksi, että nuorten tehtävä onkin tehdä irtiotta vanhemmistaan ja se, että nuoret äksyilevät tai mitätöivät tai uhmaavat ei tarkoita, että sinä vanhempana olisit huono. Vaan on nuoren tehtävä irrottautua ja pullistella ja uskoa itseensä ja lähteä jo vähän eri suuntaan. Uusperheen uusvanhemmalle on haaste, että nuoret yleensä haluavat vähemmän perhettä, vähemmän aikuisia, vähemmän vanhemmuutta, jolloin uuden vanhemman hyväksyminen voi olla todella haasteellista heille. Siksi heidän asenteensa on torjuva, ei siksi että sinussa olisi mitään vikaa. Näin ollen mikä tahansa iloinen, ystävällinen, mukava, sympaattinen hetki on voitto uuden nuoren kanssa.

Raisa Cacciatore: [00:16:19] Kyllä ja mitä vanhempia ne lapset ovat, mitä lähempänä aikuisikää, niin kannattaa miettiä tosi tarkkaan mikä on se oma rooli. Silloin ei kannata ryhtyä äidiksi tai isäksi lapsille, vaan että oletko sinä joku turvallinen lisääikuisen, johon tämä nuori voi tukeutua jossain tietyssä asiassa. Mutta kuitenkin

edellyttäisin jokaiselta perheen lapselta tai nuorelta asiallista käyttäytymistä bonusvanhempaa kohtaan. Nuorten biologisen vanhemman tehtävä on asettaa rajat ja vaatia asiallista käyttäytymistä. Uutta bonusaikuista ei saa käyttää sylkykuppina tai jonka pitää kestää ihan mitä tahansa. Asiallinen kohtelu puolin ja toisin on mielestäni se, mitä vaaditaan kaikilta, jokaiselta aikuiselta, lapselta ja nuorelta.

Raisa Cacciatore: [00:16:19] Niin justiinsa. Kodin täytyisi olla kaikille turvapaikka ja lepopaikka ja rentoutumispaikka.

Hanna Westerholm: [00:23:32] Omassa lapsuudenkodissani oli vastaava tilanne. Meitä oli neljä lasta, joista kaksi oli isäni edellisestä avioliitosta. He ovat minua 11 ja 13 vuotta vanhempia ja suivat meillä aina välillä, muuten asuivat Ruotsissa äitinsä luona. Mielestäni oli aivan fantastista aina kun he asuivat meillä. Heistä tuli ehkä tietenkin enemmänkin ystäviä, kun oli niin iso ikäero, mutta meidän mielestämme oli aina superkivaa, kun he tulivat kylään ja leikkivät meidän kanssamme. Ja joutuivat aika paljon hoitamaan meitä. Siitähän syntyi aika tiivis suhde, lapsen näkökulmastahan antaa tosi paljon, jos on paljon sisaruksia ja ihan sama ovatko he biologisia vai sisarpuolia. Hyvä vain, että perhe on kirjava ja monipuolinen.

Minna Oulasmaa: [00:24:15] Lapsen kannalta voi olla tosi mukavaa, että sisaruspuoli onkin paljon vanhempi tai paljon nuorempi. Joku on kaivannut paljon pikkusisarta ja saakin uusperheessä semmoisen hoivattavan. Tai sitten pieni lapsi saa isomman sisaruksen, jota saa ihailla.

Hanna Westerholm: [00:24:28] Just näin, isosisko ja isovelji olivat meidän idolejamme. Hyviä muistoja. Kiitos jälleen teille rakkaat kuulijat, kun olitte mukana kuuntelemassa meidän juttuja ja kiitos Raisalle ja Minnalle opettavaisista vastauksista. Ensi viikon keskiviikkona jatkamme taas eteenpäin, joten olkaa ystävällisiä ja laittakaa kysymyksiä tulemaan. Lomake nimettömien kysymysten lähettämistä varten löytyi www.ihanatipangat.fi -sivustolta. Tsemppiä ja kuullaan taas ensi viikon keskiviikkona. Moi!

[musiikkia] Ihanat ipanat